

ด่วนที่สุด

ที่ กก (กจ) ๐๔๐๕.๓/๙๗๙๙

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ^{จัดซื้อ}
และการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๐ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ข้อหารือแนวทางปฏิบัติในการคืนหลักประกันสัญญาที่เป็นตัวเงินและนำฝากคลัง

เรียน ปลัดกระทรวงพาณิชย์

อ้างถึง หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ที่ พน ๑๒๐๓/๕๓๒๕ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ แจ้งว่า ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๒) กำหนดว่า “หลักประกันสัญญาให้คืนแก่คู่สัญญา หรือผู้ค้าประกันโดยเร็ว และอย่างช้าต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่ คู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว” เนื่องจากสำนักงานปลัดฯ และหน่วยงานในส่วนภูมิภาค ได้รับหลักประกันสัญญาที่เป็นเงินสด เช็คหรือตราฟ์ซึ่งจะต้องนำฝากคลังไว้จนกว่าคู่สัญญาจะพ้นข้อผูกพัน ตามสัญญาแล้ว และได้รับอนุมัติจากปลัดกระทรวงพาณิชย์หรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี ให้คืนหลักประกันสัญญาดังกล่าวได้โดยขอเบิกเงินฝากคลัง แต่คู่สัญญาไม่มารับเช็คเงินประกันสัญญา ทำให้ระยะเวลาการคืนหลักประกันสัญญาไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๒) ข้างต้น ประกอบกับปัญหาและอุปสรรคกรณีที่คู่สัญญาไม่สามารถติดต่อขอรับหลักประกันสัญญาคืนจากสำนักงานปลัดฯ ได้ เนื่องจากได้กำหนดให้เมื่อคู่สัญญาติดต่อขอรับหลักประกันสัญญาจะต้องนำต้นฉบับใบเสร็จรับเงินคืน ให้กับสำนักงานปลัดฯ ด้วย หากสูญหายคู่สัญญาจะต้องแจ้งความร้องทุกข์ต่อตำรวจ ซึ่งเป็นประเด็นปัญหา ทำให้คู่สัญญาไม่มาติดต่อขอรับคืน และยังไม่มีระเบียบ กฎหมาย หรือข้อบังคับใดกำหนดเกี่ยวกับ การคืนหลักประกันสัญญาที่เป็นตัวเงินในกรณีที่คู่สัญญาไม่ติดต่อขอรับไว้เป็นการเฉพาะ สำนักงานปลัดฯ จึงขอหารือ แนวทางปฏิบัติในการคืนหลักประกันสัญญาที่ขอเบิกเงินฝากคลังผ่านบัญชีเงินฝากธนาคารประเภท เงินกองบประมาณของหน่วยงานไว้แล้ว ดังนี้

๑. กรณีคู่สัญญาไม่ติดต่อขอรับเงินประกันสัญญาที่พ้นจากข้อผูกพันสัญญาแล้ว สำนักงานปลัดฯ จะมีแนวทางปฏิบัติอย่างไร

๒. สำนักงานปลัดฯ สามารถโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของคู่สัญญาได้หรือไม่ หากคู่สัญญาแจ้งเป็นหนังสือยินยอมให้โอนเงินและยอมรับค่าธรรมเนียมการโอนเงินคืนหลักประกันสัญญา

๓. สำนักงานปลัดฯ สามารถจ่ายคืนหลักประกันสัญญาตามหลักเกณฑ์และวิธีในการจ่ายเงิน การรับเงินและการนำส่งคลังหรือฝากคลังของส่วนราชการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - Payment) ได้หรือไม่

๔. หากคู่สัญญาไม่ติดต่อขอรับคืนหลักประกันสัญญา หัวหน้าหน่วยงานสามารถพิจารณา อนุมัติให้นำเงินดังกล่าวส่งเป็นรายได้แผ่นดินได้หรือไม่ ถ้าได้จะใช้กฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับใด

๕. กรณีสำนักงานปลัดฯ ได้จัดทำทะเบียนคุมรับ - จ่ายหลักประกันสัญญาไว้ ประกอบ กับวิธีปฏิบัติในการรับหลักประกันสัญญาที่เป็นตัวเงินหน่วยงานจะต้องนำฝากคลังไว้ซึ่งประภูมิหลักประกัน รายตัวในระบบ GFMIS และเมื่อเวลาขอเบิกเงินฝากคลังจะต้องดำเนินการผ่านระบบ GFMIS ซึ่งมีกระบวนการ และหลักฐานปรากฏชัดเจน และเพื่อมิให้เป็นการเพิ่มขั้นตอนในการปฏิบัติงานและลดภาระให้กับคู่สัญญา ในกรณีที่ใบเสร็จรับเงินสูญหายจะต้องเข้าแจ้งความร้องทุกข์ต่อตำรวจ เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการขอคืน หลักประกันดังกล่าว โดยที่หน่วยงานสามารถยกเว้นการขอคืนต้นฉบับใบเสร็จรับเงินจากคู่สัญญาได้หรือไม่ เนื่องจากมิได้มีระเบียบ กฎหมาย หรือข้อบังคับใดกำหนดการขอคืนใบเสร็จรับเงินจากคู่สัญญา ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย)
พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. กรณีตามข้อหารือ ๑ และ ๔ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๗๐ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “ให้หน่วยงานของรัฐคืนหลักประกันให้แก่ผู้ยื่นข้อเสนอคู่สัญญา หรือผู้ค้าประกันตามหลักเกณฑ์ ดังนี้ (๒) หลักประกันสัญญาให้คืนให้แก่คู่สัญญา หรือผู้ค้าประกันโดยเร็ว และอย่างช้าต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่คู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว” ประกอบกับประมวลกฎหมายพัสดุและพัฒนาระบบที่บุคคลผู้ซื้อขายได้ ความข้อนี้ท่านให้ใช้ตลอดถึงกรณีที่บุคคลผู้ซื้อขายหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ก็ตี หากบุคคลผู้ซื้อขายหนี้วางแผนทรัพย์อันเป็นวัตถุแห่งหนี้ไว้เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้แล้ว ก็ย่อมจะเป็นอันหลุดพ้นจากหนี้ได้ ความสามารถที่จะชำระหนี้ได้แน่นอนโดยมิใช่เป็นความสามารถของตน” และมาตรา ๓๓๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การวางแผนทรัพย์นั้นต้องวางแผน ณ สำนักงานวางแผนทรัพย์ประจำตำบลที่จะต้องชำระหนี้” จากหลักการดังกล่าว ข้างต้น เมื่อคู่สัญญาพ้นจากข้อผูกพันตามสัญญาแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐคืนหลักประกันสัญญานั้น ให้แก่คู่สัญญาโดยไม่ต้องรอให้มีการร้องขอคืนจากคู่สัญญา ก่อน ซึ่งสามารถพิจารณาได้เป็น ๒ กรณี ดังนี้

กรณีที่ ๑ หากหน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการติดต่อกับคู่สัญญาได้ หรือคู่สัญญา มีหนังสือแจ้งขอคืนหลักประกันสัญญา ให้ดำเนินการตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗๐ วรรคหนึ่ง

กรณีที่ ๒ หากหน่วยงานของรัฐไม่สามารถติดต่อกับคู่สัญญาได้ และหน่วยงานของรัฐ ได้ดำเนินการตรวจสอบและติดตามข้อมูลสถานภาพของคู่สัญญาที่สำนักงานพัฒนาระบบที่บุคคลผู้ซื้อขายไม่มีรายชื่อหรืออยู่ในสถานะร้าง และหน่วยงานของรัฐได้ติดตามให้คู่สัญญารับหลักประกันสัญญาคืน ภายในการหนดแล้ว หากคู่สัญญาไม่มารับคืนตามกำหนดระยะเวลาดังกล่าว หน่วยงานของรัฐจะต้องนำหลักประกันสัญญาไปว่าง ณ สำนักงานวางแผนทรัพย์ ตามนัยประมวลกฎหมายพัสดุและพัฒนาระบบที่บุคคลผู้ซื้อขายได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายประภาศ คงเอี้ยด)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๘

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๙๕ - ๖